

Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Společné aktivity

Občanská společnost v novém Evropském parlamentu

Platforma DEMAS prezentovala svou práci a práci svých členských organizací na veletrhu neziskových organizací [NGO Market](#), který se konal 10. dubna ve Foru Karlín. Odpoled-

ne proběhla moderovaná diskuse [Občanská společnost v novém Evropském parlamentu](#) s kandidáty do Evropského parlamentu Zuzanou Brzobohatou (ČSSD), Romanem Hakenem (LES), Ondřejem Krutílekem (nestraní, ODS), Radkou Maxovou (ANO), Mikulášem Peksou (Piráti) a Michaelou Šojdrovou (KDU-ČSL). Živá debata, kterou moderoval Vladimír Bartovic

z Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM, se věnovala nejen fungování Evropské unie jako takové, ale i úloze České republiky v rámci prosazování vlastních zájmů a způsobu, jak přiblížit působení ČR v EU běžným občanům, kteří ke společné EU politice mají spíše ambivalentní vztah.

Aktivity jednotlivých členů

Aktivity jednotlivých členů

Amnesty International

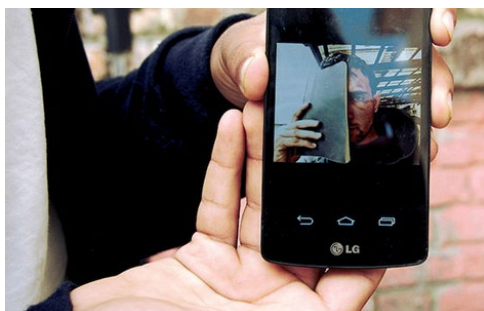
Nenávist zraňuje

Výstava snímků italské fotodokumentaristky Cinzie D'Ambrosiové o násilí na uprchlících a migrantech v Evropě.

Česká Amnesty zahajuje u příležitosti Mezinárodního dne uprchlíků výstavu fotografií, které mapují násilí, se kterým se setkávají uprchlíci a migranti v jižní Evropě. K vidění bude od 20. června do 20. července ve Skautském Institutu v Praze na Staroměstském náměstí.

Vše začalo v roce 2015 v Řecku, když se Cinzia rozhodla dokumentovat vrcholící uprchlickou krizi. Během setkání s lidmi ale vyšlo najevo, že nejenže mají za sebou příšerné zážitky ze svých mateřských zemí a ze strastiplné cesty za bezpečím do Evropy, ale že se mnoho z nich setkalo s násilím i tady, v Evropě. A to hlavně ze strany policie, tedy oficiálních složek státu. Ponižování, okrádání, bití, mučení...

Cinzia začala tyhle příběhy dokumentovat a vydala se i do dalších zemí jižní Evropy a na Balkán. I tady jí lidé vyprávěli děsivé příběhy o represích a ponižování, kterému v Evropě

čelili, ukazovali jizvy, fotografie svých zranění, nahrávky a především svou bezmoc. V Evropě, kam přišli za bezpečím, se setkali s násilím, vůči kterému se nemohli nijak bránit, ani nijak odvolat. Práce Cinzie je tak snahou dát těmhle lidem hlas a upozornit na tento málo známý jev.

Amnesty se rozhodla přivést výstavu i její autorku [Cinzii D'Ambrosiovou](#) do Česka, protože i my už řadu let upozorňujeme na násilí páchané na migrantech a uprchlících v Evropě – poslední [výzkum k tomuto tématu máme z března tohoto roku z chorvatské hranice](#).

Člověk v tísní

Člověk v tísní vyhlásil SOS sbírku na pomoc lidem ve Venezuele

S ohledem na prohlubující se politickou a z ní plynoucí humanitární krizi ve Venezuele, která se projevuje akutním nedostatkem potravin, léků i vody, otevřel Člověk v tísní sbírku SOS Venezuela na pomoc zvláště ohroženým skupinám obyvatel. Prostřednictvím sítě partnerských neziskových organizací bude v zemi z vybraných peněz pomáhat například lidem bez přístupu k lékařské péči nebo rodinám, trpícím kritickým nedostatkem jídla.

„Celá společnost se propadá do stále hlubší sociální a humanitární krize. Nouze, kterou většina lidí v této kdysi bohaté, svobodné a úspěšné zemi trpí, je vyčerpávající,“ říká ředitel Člověka v tísní Šimon Pánek. „Skutečné riziko, ohrožení zdraví či života, ale přináší pro zvláště ohrožené skupiny – matky s dětmi, chudé lidi žijící v sociálním vyloučení, chronicky nemocné a často zcela opuštěné seniory, obyvatele

se zvláštními potřebami či žijící s postižením. Ti všichni a mnozí další mají možnost se v krizi adaptovat ještě méně než ostatní a právě jim budeme prostřednictvím venezuelských organizací a aktivních skupin většinou mladých lidí a studentů pomáhat.“

Člověk v tísní pomáhá ve Venezuele od roku 2014 v rámci programu podpory lidských práv a nezávislé občanské společnosti. Na místě má díky tomu síť partnerských neziskových organizací a také stabilní malý tým.

Více: <https://www.clovekvtsni.cz/clovek-v-tisni-vyhlasil-sos-sbirku-na-pomoc-lidem-ve-venezuele-5838gp>

Vietnam a práva žen – debata s Martou Lopatkovou, Mai Nguyenovou a Kateřinou Pavelovou

Člověkem v tísní zorganizovaná přednáška a debata o právech žen ve Vietnamu je reakcí na nedávný případ, jenž otřásl Vietnamem. Muž, který sexuálně napadl dívku ve výtahu, vyvázl

s pokutou v přepočtu 200 českých korun, což vyvolalo hlubší diskusi o postavení současných žen v zemi. Tisíce lidí se zapojilo do nečekaně úspěšné místní kampaně proti sexuálnímu násilí na ženách s mottem „Kdy, když ne teď?“. My, jako obhájci lidských práv a svobody, jsme na vietnamskou kampaň reagovali a 6. 6. 2019 pozvali do pražského Prostoru 39 tři ženy zabývající se Vietnamem, které po přednáškách odpovídaly na dotazy z publika.

EUROPEUM

Institut pro evropskou politiku EUROPEUM pořádal koncem března dvě akce zaměřené na zahraniční a bezpečnostní politiku. V Bratislavě proběhla debata s názvem „[V4, Francie a zahraniční politika EU: Čas jednat](#)“, kde EUROPEUM zastupoval náš zástupce ředitele Martin Michelot. Debata proběhla v rámci projektu [V4France cooperation](#) na kterém spolupracujeme s polským Polish Institute of International Affairs (PISM), maďarským Center for Euroatlantic Integration and Democracy (CEID) a se slovenskou Univerzitou Komenského v Bratislavě. O týden později, 26. března, pak pokračoval debatní cyklus [Café Evropa](#) s názvem „[Evropská bezpečnost a obrana – jsme připraveni čelit novým výzvěm?](#)“. Na konci března se ještě uskutečnil další kulatý stůl [Národního konventu o Evropské unii](#), Institut pro evropskou politiku EUROPEUM byl tentokrát odborným garantem na téma: Priority České republiky pro summit v Sibiu.

Společný projekt s Francouzským institutem v Praze „1989–2019, Cesty Evropy“ pokračoval debatou „[Tvoří Evropa a mladí lidé dobrý pár?](#)“ a koncem dubna pak diskusí na téma „[Rozhňevaná Evropa](#)“ s prof. Janem Sokolem, filozofem, pedagogem, bývalým disidentem a někdejšími ministrem školství a Frédéricem Wormsem, francouzským filozofem a zástupcem ředitele na École normale supérieure Rue d'Ulm.

Naše bruselská kancelář pořádal v dubnu debatu, která se zabývala budoucností vztahů v oblasti bezpečnostní spolupráce Evropské unie a Spojeného království po brexitu. Více o akci a report si můžete přečíst na [našich stránkách](#). V květnu pak v Bruselu proběhla jednodenní konference na téma „[Evropská unie jako lídr v oblasti umělé inteligence](#)“. Akci

pod záštitou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR jsme pořádali společně se Stálým zastoupením České republiky při Evropské unii. Na akci vystoupil například Khalil Rouhana, zástupce generálního ředitele, Evropská komise – DG CONNECT, nebo Bertrand Pailhés, národní koordinátor Francie pro umělou inteligenci.

Pokračoval i projekt EU±, který nabízí veřejnosti možnost debatovat o členství České republiky v Evropské unii. První debata se zabývala otázkou [Kdo bude rozhodovat v EU po odchodu Velké Británie z EU?](#), druhá debata pak řešila [uspořádání Evropského parlamentu po květnových volbách](#).

15 let v EU a volby do Evropského parlamentu 2019

1. května 2004 vstoupila Česká republika do EU, v roce 2019 jsme tak oslavili 15 let od vstupu. K této příležitosti jsme pořádali několik akcí. První byla 24. dubna Café Evropa „[15 let Česka v EU – co nám členství v EU přineslo a jak bude vypadat dalších 15 let?](#)“ v Evropském domě. Na tuto debatu navázala speciální debata Café Evropa s eurokomisařkou Věrou Jourovou, ministrem zahraničních věcí Tomášem Petříčkem a pražským primátorem Zdeňkem Hřibem. Debata proběhla na „Den Evropy“ 9. května na Střeleckém ostrově v Praze jako součást programu [Koncertu pro Evropu](#).

V polovině května proběhla také na Ministerstvu zahraničních věcí jednodenní konference „Patnáct let České republiky v EU“. O úvodní slovo a také moderaci se postaral náš ředitel Vladimír Bartovic. S projevy na konferenci pak vystoupili třeba ministr zahraničních věcí ČR Tomáš Petříček, premiér Andrej Babiš, předseda Poslanecké sněmovny PČR Radek Vondráček, premiér Slovenské republiky Peter Pellegrini a eurokomisařka Věra Jourová. [Více informací o konferenci naleznete zde](#).

Květen pak kromě oslav 15 let v EU přinesl i volby do Evropského parlamentu. Poslední květnový víkend si tak Evropané volili svoje europoslance na příštích pět let. Společně s televizí Seznam jsme 15. května pořádali debatu s kandidáty na europoslance. Pozvání přijali: Dita Charanzová (ANO), Marcel Kolaja (Piráti) Pavel Poc (ČSSD) a Evžen Tošenovský (ODS). Debatu moderoval Filip Horký ze Seznamu.

Prague European Summit

Již tradičním vrcholem první poloviny roku byl 5. ročník mezinárodní konference Prague European Summit. Třídenní konferenci v Čerňínském paláci jsme pořádali společně s Ústavem mezinárodních vztahů pod záštitou Ministerstva zahraničních věcí ČR. Summit se konal v týdnu bezprostředně po volbách do Evropského parlamentu a poskytl tak jedny z prvních reakcí na tuto událost ve formátu mezinárodní konference. Konferenci zahájil ministr zahraničních věcí ČR Tomáš Petříček a každoroční cenu „[Vision for Europe](#)“ si převzal bývalý slovenský premiér Mikuláš Dzurinda. Pro více informací o Prague European Summit a obsahu konference navštivte web [www.praguesummit.eu](#) nebo sociální sítě Summitu – [Facebook](#), [Twitter](#), [Instagram](#).

Informace o všech aktivitách Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM najdete na webu [www.europeum.org](#), [Facebooku](#), [Twitteru](#) a také na našem [Instagramu](#).

Transitions

In March, Kathryn Thier, a recognized expert and instructor of [#SolutionsJournalism](#) from the University of Oregon School of Journalism and Communication visited the Czech Republic and Slovakia. Transitions has invited Kathryn to visit Prague, Brno, and Bratislava as part of

a program promoting Solutions Journalism in Central Europe, which supports reporters interested in solutions-oriented reporting.

Her presentations were focusing on the connections between investigative reporting and Solutions Journalism and the impact that telling the “whole” story has on communities. In Prague, Kathryn’s keynote speech was followed by a panel discussion on bringing the solutions perspective into reporting practices with Nikita Poliakov, deputy editor in chief of the biggest Czech business daily *Hospodářské noviny*. Nikita is also head of the project #Nejsisám (You are not alone) – www.nejsisam.cz, which uses the solutions approach to tackle the issue of male suicide. More at [our website](#), our upcoming [FB event link](#) or the Pulitzer winner Tina Rosenberg presenting [#Solutions-Journalism](#) last September in Prague [youtu.be/-ZlQg8K2UEM](#)

For the second time in 2019, TOL hosted 30 students and 2 faculty members from the Hong Kong Baptist University (HKBU) during their study abroad visit. The training took place between 30 and 31 May, as part of their Communication and Visual Arts Building course. During their stay, the group met with several lecturers who shared their practical experience in the fields of Advertising, Public Relations, and Organizational Communication. They also had a tour of T-Mobile, which is the biggest telecommunication company in the Czech Republic.

Transparency International

Jak je důležité mít finance od státu vázané na strany v parlamentu

Mezi 24. 4. a 27. 4. opět navštívila expertní skupina TI ČR Příštinu. Uspořádali jsme otevřený diskusní kulatý stůl na téma zprůhledňování politických financí v Kosovu, školení pro nevládní organizace a především mladé adepty na vstup do politiky. Navštívili jsme Ambasadu ČR v Příštině. Všechny aktivitami a mítinky se jako rudá nit táhlo téma aktuální novelizace volebních zákonů v Republice Kosovo.

Volební legislativa Kosovské republiky, stejně jako zákony upravující sdružování do politických stran, obsahují řadu velmi moderních parametrů. (Informovali jsme o tom už mnohokrát). Jedním z nich je také princip distribuce státního příspěvku stranám v parlamentu, který se odvozuje od počtu vítězných mandátů.

Peníze nikoliv „na hlavu“ ale straně „na křeslo“

Příspěvek na „mandát poslance“ získává politická strana (!) za každé křeslo, které se jí ve volbách podaří v parlamentu získat. Pokud se v průběhu funkčního období poslanec rozhodne opustit stranu (resp. její parlamentní klub), může tak učinit, a přesto dál vykonávat svou funkci. Zůstává mu i poslanecký plat. Ovšem příspěvek na mandát zůstává straně (přestože ta poslance v takovém případě nemůže nahradit loajálnější náhradníkem).

Tak to funguje nejen v kosovském parlamentu, ale i v Parlamentu ČR. A zdá se to být celkem fér: stranám, které své mandáty získaly v předvolebním klání, zůstává „odměna“, kterou jim vlastně přiřklo voličstvo. Poslanci mají na druhou stranu svobodu stranu opustit, aniž by to nutně znamenalo konec jejich angažmá ve sněmovně.

Proč chtějí některé kosovské strany peníze „na hlavu“

Tomuto celkem funkčnímu financování parlamentních stran v Republice Kosovo ale možná brzy odzvoní. Dolní sněmovna se totiž potýká s přeběhlictvím, neboť poslanecký klub opoziční sociálně-demokratické Vetëvendosje (tj. strany Sebeurčení) opustilo 12 poslanců a založilo nový politický subjekt (sociálně-demokratický PSD). PSD je tedy v parlamentu v one nezáviděníhodné pozici, kdy nemá nárok na finance od státu, tudíž má enormní zájem co nejdříve volební legislativu změnit.

Převedení „příspěvku na mandát“ ze strany na poslance už má dokonce paragrafované znění a novelizace je na spadnutí. Dle analytika Florenta Spahiji (KDI) je hlasování pouze otázkou času, neboť vládnoucí koalice je na podporu poslanců PSD závislá, a tak jejich požadavku vyjde vstříc.

„Ovšem i tento zákon, jako tolik jiných, je předmětem politického barteru, a tak si dovedu představit i variantu opačnou: že totiž legislativní návrh bude vládnoucí koalice udržovat jako lákadlo pro PSD, na udržení jeho podpory, ač k jeho prohlasování nikdy nedojde,“ dodává Spahija.

Tento ad hoc zásah by vedl k rozbití funkčního systému, neboť by potenciálně umožňoval další a další fragmentaci parlamentních klubů. V extrémním případě by vlastně mohlo ve stovacetičlenné dolní komoře kosovského parlamentu vzniknout až sto dvacet nových politických subjektů požívajících výhod finanční podpory od státu.

Vedle konfliktního opatření však návrh přináší i několik velmi pozitivních změn, jako je ustavení samostatného úřadu pro dohled nad financováním stran, který dosud v Kosovu není, nebo požadavek ztransparentnění stranických účtů. To celou situaci dále komplikuje, neboť odmítnout aktuální novelu jako celek znamená odmítnout i její kladné stránky.

Proč se tím zabýváme?

V Kosovu jsme tedy nyní chtě nechtě svědky praktického politologického experimentu v reálném čase. Naše a kosovská pobočka TI dlouhodobě analyzují volební legislativu, monitorují předvolební kampaně, pořádají vzdělávací akce a diskuse na téma politických financí v zemi, kde je situace ještě konfliktnější, citlivější a dle našich parametrů také neprůhlednější než v ČR.

Naším úkolem je podpořit kolegy z TI KS/Kosova Democratic Institute v jejich snaze o zprůhlednění kosovských politických stran. Výše popsaný legislativní návrh hodnotí kolegové jako velmi nešťastný a budou se zasazovat o to, aby nedošlo k jeho zavedení – tedy zasazovat alespoň tou měrou, jakou mohou nevládní expertní organizace zasahovat do práce politiků: advokačními aktivitami, aktivizační tlakou občan-

ské společnosti na politickou reprezentaci a popularizaci dobré praxe. I v tom jim naše znalosti a zkušenosti přijdou vhod.

TI ČR jim dlouhodobě poskytuje školení týkající se právě osvědčené volební legislativy i dohledových a advokačních postupů.

O návštěvě v Přištině informovala česká ambasáda. Naše aktivity v Kosovu podporuje MZV ČR v rámci programu Transition Promotion v projektu INTRO PF 2019.

Barmské dny – jaro 2019

Ve dnech 31. 3. – 12. 4. 2019 proběhla první letošní mise TI ČR do Myanmaru, během níž jsme uspořádali čtyři školení pro vládní úředníky a zástupce nevládních organizací, jeden kulatý stůl, absolvovali jsme nespočet pracovních schůzek a jednání v Yanguonu.

Co je CPI a jak ho využít coby nástroj umenšení korupce v Myanmaru?

Této otázce jsme věnovali první školení. Zadání vzešlo od samotných kolegů z naší partnerské organizace Myanmar Alliance for Transparency and Accountability, kteří hledali, jak tento globální nástroj vyvinutý Transparency International zapojit do vlastních advokačních aktivit. Školení vedená Ondřejem Caklem pokryla jak interpretaci výsledků Corruption Perception Indexu v minulých letech, globálně i se zaměřením na pacifický region, tak ponor do metodiky jeho konstrukce a rozbor jednotlivých datových zdrojů, z nichž se CPI tvoří.

„Naším cílem je, aby proceduře a výsledku rozuměli i specialisté z nevládních organizací v Myanmaru a mohli je interpretovat stejnou cestou jako pobočky TI,“ vysvětluje Ondřej Cakl.

Kulatý stůl s Viktorem Michalíkem

Kulatý stůl vedle investigativních novinářů a představitelů demokratizačních nevládek navštívili také představitelé Důlního odboru republikové vlády (Department of Mine) a Protikorupční komise (ACC). Důvodem velkého zájmu byla přítomnost našeho chargé d'affaires Viktora Michalíka. Délka debaty se musela zdvojnásobit, aby se dostalo na všechny dotazy zaměřené na ekonomickou transformaci, úroveň svobody médií a budování institucí, které pan Michalík musel zodpovědět.

Školení o protikorupční robustnosti těžářského sektoru

O naše odborná školení je v Myanmaru nebývalý zájem. Analytik Marek Chromý, který vedl dvojdení intenzivní program postavený na expertize české pobočky TI a metodice vytvořené pobočkou v Austrálii, si rozhodně nemohl stěžovat na nízkou účast nebo motivaci účastníků, mezi nimiž kromě kolegů z analytických organizací a zástupců akademie byli opět i úředníci nechvalně proslulých myanmarských Státních podniků (SOEs), v tomto případě generální manažer Myanmar Gems Enterprise. Fakt, že se nezávislého školení účastní zástupci státního aparátu i nestátních organizací považujeme za nesmírně důležitý. Jde také o signál toho, že tyto dvě dosud antagonistické sféry jsou poprvé ochotné pracovat alespoň na sdílení společ-

ní informační báze. To byl dle naší zkušenosti z minulých let jev z říše snů.

Přechodné období

Období po volbách 2015 je pro vzdálenou zemi dobou nesmírně rychlých a intenzivních proměn. Právě proto je naše meliorační mise zavazující a naplňující současně.

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

Druhé číslo Zpravodaje DEMAS vychází v červnu 2019

DEMAS
Asociace pro podporu
demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
<https://www.facebook.com/asociaceDEMAS/>
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:
Vladimír Bartovic
Vít Dostál
Sylva Horáková
Jakub Klepal (místopředseda)
Pavel Pšēja (předseda)

Výkonná ředitelka:
Sabina Malcová

Vydání tohoto čísla bylo podpořeno z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu transformační spolupráce ČR.

Členské organizace DEMAS:

Agora Central Europe
Asociace pro mezinárodní otázky
CASLA Institute
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Centrum pro studium demokracie a kultury
CEVRO
Člověk v tísni
EUROPEUM
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
Transitions
Transparency International Česká republika

Organizace s pozorovatelským statutem:

Arcidiecézní charita Praha
Amnesty International

© DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2019

